

vyriechnuť». Tento výrok je nemiestný, keďže — v dôsledku toho, že žalujúca strana podľa hore vyloženého stanoviska môže sa domáhať plnenia — rozsudok s výrokom určovacím nemá miesta, a to tým menej, keď toho žalujúca strana ani nežiadala.

Čís. 15982.

I. Zamestnancovi, ktorý si dovolenú včas nevybral, nepatrí náhrada za dovolenú.

II. Nároky zamestnanca proti nositeli poistenia, vyplývajúce z vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. resp. zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., majú povahu nárokov verejnoprávnych a nemôžu byť úmluvou vylúčené alebo obmedzené.

Nárok zamestnanca proti zamestávateľovi na náhradu škody, spôsobenej porušením prihlasovacej povinnosti k penzijnému poisteniu, je nárokom súkromnoprávnym.

(Rozh. z 9. marca 1937, Rv III 71/37.)

Žalobník domáhal sa žalobou na konkurznej podstate pivovaru v B. zaplattenia 77.116 Kč s prísl. na tom základe, že bol u žalovaného pivovaru zamestnaný ako pokladník s mesačným platom 1556 Kč od r. 1907 do 2. októbra 1933, keď ho žalovaný pivovar prepustil bez zákonnej príčiny a s okamžitou platnosťou. Žalobná pohľadávka skladala sa: 1. z náhrady za dovolenú, ktorú žalobník po dobu 8 rokov nedostal, 2. zo služebných požitkov na dobu trojmesačnej výpovednej lehoty a 3. z náhrady škody, ktorá povstala žalobníkovi tým, že jeho zamestnávateľ ho prihlásil k penzijnému poisteniu až od 1. októbra 1927 a nie už od 1. januára 1922, v dôsledku čoho dostáva sa žalobníkovi ročne o 2.910 Kč menšia penzia.

Všetky tri sudy žalobu dotyčne nárokov ad 1. a 3. zamietly (nárok ad 2. v tejto súvislosti nemá význam), Najvyšší súd z týchto

dôvodov:

Nižší sudy zistily, že žalobník nepožadoval po celú služebnú dobu dovolené, ale spokojil sa s kratšími dovolenými. Dovolacia žiadosť toto zistenie nenapáda. Správne je preto rozhodnutie nižších súdov, že žalobníkovi náhrada za dovolenú nepatrí, lebo si dovolenú včas nevybral (§ 11 zák. č. 67/1925 Sb. z. a n.).

Súd I. stolice zistil odvolávajúc sa na písomnú dohodu a výpoveď svedka Izidera K., že dohodou zo dňa 1. júla 1933 zaviazala sa žalovaná strana vziať späť odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým bol potvrdený nález Zemskej úradovne, podľa ktorého žalobník podliehal penzijnému poisteniu a žalovaná strana bola povinná zaplatiť penzijné príspevky na 3 roky späť v sume 12.404 Kč. Oproti tomu ža-

lobník prejavil, že nemá proti žalovanej žiadne ďalšie nároky. Toto zistenie prevzal aj odvolací súd. Dovolacia žiadosť napáda toto zistenie nižších súdov nepriamo tvrdiac všeobecne, že žalovaná bola povinná podľa dohody z 1. júla 1933 usporiadať penzijné nároky žalobníka aj na dobu pred 1. októbrom 1927, bez toho, že by uviedla skutkové okolnosti, o ktoré toto svoje tvrdenie opiera; nevyhovuje tedy § 534 Osp. a preto nemohla dojsť povšimnutia.

Podľa skutkového stavu nižšími súdmi zisteného bola dohodou zo dňa 1. júla 1933 upravená medzi stranami sporná otázka čo do povinnosti žalovanej prihlásiť žalobníka k penzijnému poisteniu. Prejavom, že nemá proti žalovanej ďalších nárokov, vzdal sa tedy žalobník aj nároku na náhradu škody proti žalovanej pre neprihlásenie k penzijnému poisteniu v dobe pred 1. októbrom 1927.

Penzijné poistenie súkromných zamestnancov bolo na Slovensku upravené pred platnosťou zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. vládnym nariadením č. 16/1923 Sb. z. a n. Podľa § 79 tohoto vládneho nariadenia nemôže ani zamestnávateľ, ale všeobecný penzijný ústav alebo náhradné ústavy vylúčiť úmluvami vopred alebo obmedziť platnosť ustanovení penzijného zákona v neprospech poistenca. Ustanovenie smluvné, ktoré sa tomuto zákazu prieči, nemá právneho účinku. Z doslovu tohoto zákonného ustanovenia plynie, že neplatné sú také úmluvy, ktoré majú za cieľ vopred vylúčiť alebo obmedziť nároky zamestnanca vyplývajúce z penzijného zákona proti nositeľovi poistenia, ktoré majú povahu nárokov verejnoprávnych, ako to vypovedal Najvyšší súd v rozhodnutí uverejnenom v Sbíerke najv. súdu č. 5804. Dohoda zo dňa 1. júla 1933 nedotkla sa však budúcich nárokov žalobníka proti nositeľovi poistenia, ale upravuje právny pomer smluvných stran ohľadom nárokov žalobníka na prípadné odškodné proti žalovanej pre porušenie prihlasovacej povinnosti k penzijnému poisteniu v dobe pred 1. októbrom 1927. Tieto nároky sú nárokmi súkromnoprávnymi (Úr. sb. č. 2630), o ktorých môžu strany voľne a platne rozhodovať. Vypovedal preto odvolací súd správne, že dohoda, ktorou sa žalobník týchto nárokov zriekol, je platná a pre strany záväzná.

Čís. 15983.

I. Súdny sú oprávnené preskúmať nálezy administratívnych úradov po formálnej stránke, najmä či ich úrad vydal v medziach svojej právomoci.*)

II. Vymáhanie obecných prirážok k štátnej dani neprislúcha obciam, ale úradom daň vymeravším (§ 345 zák. č. 76/1927 a vl. nar. č. 175/1927 Sb. z. a n.).**)

Platebná záповeď, vydaná obcou k vydobytiu obecných prirážok, je bez právnych účinkov a platením obci v dôsledku tejto záповeďi dlžník nesprostí sa voči veriteľovi (daňovému dlžníkovi) svojho záväzku.

(Rozh. z 10. marca 1937, Rv III 989/36.)

*) Srovn.: Sb. n. s. č. 2198, 4690, 5714.

**) Srovn.: Sb. n. s. č. 12.691.